

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ

С.І.Світленко (Дніпропетровськ), В.Д.Мирончук (Дніпропетровськ),
С.Й.Бобилева (Дніпропетровськ)

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ «НІМЦІ УКРАЇНИ І РОСІЇ В КОНФЛІКТАХ І КОМПРОМІСАХ ХІХ–ХХ ст.»

25–27 вересня 2007 р. у Дніпропетровську відбулася Міжнародна наукова конференція «Німці України і Росії в конфліктах і компромісах ХІХ–ХХ століть». Її організаторами виступили Міністерство освіти і науки України (Департамент міжнародного співробітництва і європейської інтеграції), Дніпропетровська обласна державна адміністрація, Дніпропетровський національний університет (ДНУ) та Інститут культури і історії німців Північно-Східної Європи (Геттінгенське відділення).

Конференція присвячувалася 40-річчю кафедри всесвітньої історії історичного факультету ДНУ й 10-літтю діяльності Інституту українсько-німецьких досліджень при ньому. На форумі було зареєстровано 89 учених, у тому числі 70 провідних науковців із Дніпропетровська, Києва, Кіровограда, Луцька, Одеси, Полтави, Рівного, Сімферополя, Чернівців. Конференція мала міжнародний статус. В її роботі взяли участь 19 дослідників із Німеччини, Канади, Російської Федерації, США, Швеції.

Учасників представницького форуму щиро привітали д-р техн. наук, проректор із наукової роботи ДНУ *М.М.Дронь*, начальник головного управління Дніпропетровської обласної адміністрації *В.В.Сиченко*, зав. відділу культури Посольства Федеративної Республіки Німеччини в Україні *Жан-Поль Фрелі*, радник із питань культури Посольства Російської Федерації в Україні *В.В.Тюркін* та генеральний директор благодійного фонду *GTZ Т.Гесс*.

На пленарному засіданні було заслухано доповіді д-ра іст. наук, професора, проректора з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді ДНУ *В.В.Іваненка* та канд. іст. наук, доцента, заступника голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації *С.І.Бородіна* «Українсько-німецьке економічне партнерство і влада в сучасних умовах (на прикладі Дніпропетровської області); канд. іст. наук, професора *С.Й.Бобилевої* «Вивчення проблем історії німецько-мennonітського населення в Інституті українсько-німецьких досліджень Дніпропетровського

національного університету», д-ра Мюнхенського університету, зав. відділом Геттінгенського відділення Інституту культури і історії німців Північно-Східної Європи *А.Айсфельда* «Німецьке населення в політичному та суспільному житті Російської імперії в період 1905–1917 рр.»; д-ра Нью-Йоркського державного університету *Д.Стейплза* «Теорія менонітського товариства й її оцінка в українській історіографії».

У подальшому учасники конференції взяли участь у роботі 4-х секцій, які мали такі назви: «Німці в царській Росії», «XX століття та проблеми німецького населення», «Джерела та історіографія історії етнічних німців», «Проблеми всесвітньої історії». Зі змістовними доповідями виступили д-р *Е.М.Аух* (Бонн, Німеччина), д-р *А.Котлярчук* (Стокгольм, Швеція), д-р *В.Крігер* (Берлін, Німеччина), д-р іст. наук, професор *С.І.Світленко* (Дніпропетровськ, Україна), д-р *П.Тевс* (США), доц. *П.Барвінська* (Одеса, Україна), доцент *Е.Г.Плеска-Зебольд* (Одеса, Україна), канд. іст. наук, наук. співроб. Санкт-Петербурзького відділення РАН *Черказ'янова І.В.* У цих доповідях проаналізовано політику царського самодержавства щодо німецьких діаспор, історію німців і менонітів в умовах конфліктів XX ст., розглядалися джерелознавчі й історіографічні аспекти перебування останніх у різних регіонах України.

Під час роботи учасники форуму ознайомилися зі спеціальною архівно-музейною виставкою, котра була підготовлена для них Дніпропетровським історичним музеєм ім. Д.І.Яворницького та Державним архівом Дніпропетровської області.

Органічною складовою конференції став круглий стіл «Соціокультурні проблеми України і підготовка Дніпропетровська до чемпіонату Європи з футболу 2012 р.». Ним керував д-р іст. наук, професор *В.В.Іваненко*.

У роботі форуму взяли участь, крім представників місцевої влади, посольств Німеччини й Російської Федерації в Україні, політологи, економісти, культурологи, підприємці, які проаналізували давні історичні традиції щодо залучення іноземних капіталів в економіку регіону, підкреслили відповідні широкі можливості, котрі відкриваються на сучасному етапі.

У резолюції учасники конференції засвідчили високий рівень підготовки і проведення форуму, звернули увагу на необхідність створення координаційного центру з вивчення проблем не тільки історії німецького етносу, а й всесвітньої історії у цілому, покращення системи інформування щодо досліджень, котрі виходять як в Україні, так і за кордоном, проведення історико-етнографічних експедицій, підготовки та видання енциклопедії «Німці України».

Під час роботи конференції було укладено договір щодо співробітництва між Дніпропетровським національним університетом й Інститутом культури і історії німців Північно-Східної Європи. Його підписали 27 вересня 2007 р. д-р мат. наук, професор, ректор ДНУ *М.В.Поляков* та заступник директора Інституту культури і історії німців Північно-Східної Європи д-р *А.Айсфельд*. Учасники форуму висловилися щодо продовження наукових контактів та подальшої співпраці. У 2009 р. планується проведення міжнародної наукової конференції з історії німців України в Миколаєві.